

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»:

Директори Пажӯшишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, номзади илмҳои физика-математика, дотсент

Начнидданиён А.М.  
25 февраля соли 2025

**ХУЛОСАИ**

шуъбаи фанҳои табиӣ-риёзӣ, технологияи иттилоотӣ ва бознигариву такмили стандарт, барномаҳои таълимию китобҳои дарсии Пажӯшишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертасияи Сафаров Муҳаммад Сатторович дар мавзуи «Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабинҳои беруназсинфии физика» барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ).

Сафаров Муҳаммад Сатторович соли 1995 факултаи физикии Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси «физик -муаллим» хатм кардааст (диплом ДТО № 0008402).

Дар давоми омадасозии диссертасия Сафаров Муҳаммад Сатторович унвончӯи шуъбаи омодакуни кадрҳои илмӣ ва илмӣ-педагогии Пажӯшишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, ҳамзамон ба ҳайси мудири лабораторияи илмӣ-таҳқиқотӣ дар муассисаи болозикр кору фаъолият намудааст.

Имтиҳони номзадиро бо баҳоҳои зерин супоридааст:

- Тарих ва фалсафаи илм – «5» (аъло) – 18.05.2021.
- Забони хориҷӣ (англисӣ) – «4» (хуб) – 13.11.2021.

Ихтисос: 13.00.05 - Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ,( 13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) –«5» (аъло) – 08.12.2023.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ таҳти №840 аз 14.02.2025 аз ҷониби Пажӯшишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон дода шудааст.

Роҳбари илмӣ: Қодиров Бахтиёр Розикович - доктори илмҳои педагогӣ, профессор – ҳодими илмии шуъбаи коркард, татбиқи технологияи инноватсионии таълим (таҳсилоти 12-сола).

Диссертасияи Сафаров Муҳаммад Сатторович дар шуъбаи фанҳои табиӣ-риёзӣ, технологияи иттилоотӣ ва бознигариву такмили стандарт,

барномаҳои таълимию китобҳои дарсии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон таҳия гардида, ба омӯзиши яке аз масъалаҳои муҳими педагогикаи мусоир – салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика равона гардиданд.

Рисолаи мазкурро муқарризони холис Давлатшоев И. – д.и.п., ходими қалони илмии шуъбаи педагогика, психология ва методикаи талими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон; Каримзода М.Б. – д.и.п., саркотиби Академияи таҳсилоти Тоҷикистон мавриди таҳлилу омӯзиш қарор дода, тақризҳои худро пешниҳод намуданд.

Раискунанда суханро барои маърӯза ба довталаби дараҷаи илмӣ Сафаров Муҳаммад Сатторовиҷ доданд. Довталаб дар бораи мубрамии мавзуи таҳқиқот сухан ронда, қайд намуданд, ки моҳияти салоҳияти иҷтимоӣ қобилияти муоширати муассир бо дигарон, дарк кардан ва мутобиқ шудан ба муҳити иҷтимоӣ ва ноил шудан ба мақсадҳо дар муоширати байнишахсӣ ва гурӯҳӣ мебошад. Ин ҳусусияти асосиест, ки муваффақият дар ҳаёти иҷтимоӣ ва қасбӣ, инчунин камолоти шахсии ҳар як фардро муайян мекунад.

Салоҳияти иҷтимоӣ маҷмӯи маҳорат ва сифатҳоеро дар бар мегирад, ки ба инсон имкон медиҳанд ҳуқуқ ва уҳдадориҳои худро дарк кунад, эҳсосотро танзим қунад, муноқишаҳоро самаранок ҳал кунад, дар колектив кор кунад, муносибатҳои мувоғиқро ба вучуд орад ва шахсияти ўро инкишоғ дихад.

Салоҳияти иҷтимоӣ на танҳо маҷмӯи малакаҳо, балки ҳусусияти муҳимест, ки муваффақияти шахсро дар ҷомеа муайян мекунад. Қобилияти барпо кардани муносибатҳои мутаносиб, кор дар даста, ҳалли низоъҳо ва ташаккули сифатҳое мебошанд, ки ба шахс барои муваффақ шудан дар ҳаёти шахсӣ ва қасбӣ қӯмак мекунанд. Ташаккули салоҳияти иҷтимоӣ як раванди давомдорест, ки аз синни қӯдакӣ оғоз ёфта, дар тӯли тамоми ҳаёт идома меёбад.

Салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон маҷмӯи дониш, маҳорат, малака ва муносибатҳое мебошанд, ки ҳамкории бомуваффақияти шахсро бо одамони атроф ва ҷомеа таъмин месозад. Ин салоҳиятҳо қобилияти муоширати муассир, кор дар гурӯҳҳо, ҳалли муноқишаҳо, қабули қарорҳо ва масъулияти шахсро дар бар мегиранд. Онҳо дар ҳаёт асоси бомуваффақият иҷтимоишавии хонандагон, инкишофи шахсият ва қасбии онҳо мегарданд.

Салоҳиятҳои иҷтимоӣ доираи васеи маҳоратҳоеро фаро мегиранд, ки дар раванди фаъолияти таълимиӣ ва робита бо олами беруна ташаккул меёбанд. Онҳо барои он заруранд, ки наврасону ҷавонон дар шароитҳои гуногуни иҷтимоӣ - дар мактаб, оила, дар байни ҳамсолон ва инчунин дар оянда - дар сатҳи қасбӣ амал қунанд.

Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон як ҷанбаи муҳими раванди таълим мебошад, ки ба ташаккули малакаҳои шахсӣ ва байнишахсӣ, ки барои иҷтимоӣ бомувафғақият, муоширати самарарабаҳш бо дигарон ва ҳалли масъалаҳои гуногуни ҳаёт заруранд, мусоидат мекунад.

Салоҳияти иҷтимоӣ якчанд ҷузъҳои асосиро дар бар мегирад, аз қабили қобилияти кор дар даста, малакаҳои муошират, малакаҳои ҳалли низоъҳо, рушди эҳсоси дастгирӣ, қобилияти худмуайянкунӣ ва худтанзимкунӣ мебошад.

Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон ҳангоми омӯзиши физика раванди муҳим ва гуногунҷанба мебошад, ки бо истифода аз усулу равишҳои гуногуни таълим ба амал бароварда мешавад. Физика ҳамчун илм дар бораи қонунҳои табиат ва татбики онҳо дар ҳаёти воқеӣ барои хонандагон имкониятҳои васеъ фароҳам меорад, ки салоҳиятҳои иҷтимоӣ, аз қабили кори дастаҷамъона, малакаҳои муошират, ҳалли низоъҳо, худтанзимкунӣ ва масъулиятро инкишоф диханд.

Ташаккул додани салоҳиятҳои иҷтимоӣ ҳангоми омӯзиши физика на танҳо ба муваффақияти таълим мусоидат мекунад, балки ба хонандагон дар ташаккул додани малакаҳои муҳим барои ҳаёт: қобилияти кор кардан дар як гурӯҳ, малакаҳои муошират ва роҳбарӣ, қобилияти қабули қарорҳо ва мубориза бо мушкилот мусоидат мекунад. Ворид намудани усулҳо аз қабили фаъолиятҳои лоиҳасозӣ, таҷрибাহои гурӯҳӣ, мубоҳисаҳо ва презентатсияҳо ба рушди ҳамаҷонибаи хонандагон мусоидат намуда, ба онҳо бомувафғақият мутобиқ шудан ба ҷомеа мусоидат мекунад.

Фанни физика дар ҳаёти иҷтимоии хонанда нақши муҳим дорад, зеро он на танҳо ҷаҳонбинии илмиро ташаккул медиҳад, балки ба ташаккули малакаҳои муҳиме, ки барои ташаккули малакаю маҳоратҳое, ки ба ҳаёти ҷомеаи муосир заруранд, мусоидат мекунад. Донишҳои физикӣ, агарчи бевосита ба қасби ояндаи хонандагон вобаста набошад ҳам, ба хонандагон имкон медиҳад, ки олами атрофро амиқтар дарк қунанд, қарорҳои асоснок қабул қунанд ва дар равандҳои ҷамъиятӣ иштирок қунанд.

Фанни физика мисли дигар фанҳои табиатшиносӣ бо ҳаёти ҷамъиятии хонанда зич алоқаманд буда, дар инкишофи ў нақши асосӣ мебозад. Он ба ташаккули ҷаҳонбинӣ, такмили дарки ҳаррӯзаи ҷаҳони атроф, ташаккули малакаҳои тафаккурӣ интиқодӣ мусоидат мекунад, инчунин хонандагонро барои иштироки фаъолона дар ҳаёти иҷтимоӣ ва ҳалли мушкилоти воқеии ҷомеа омода мекунад.

Физика ба хонандагон ёрӣ мерасонад, ки ҳодисаҳои гуногун дар ҳаёти ҳаррӯза чӣ тавр ба амал меоянд, масалан, ҷаро барг мерезад, нур ва соя чӣ тавр ҳаракат мекунанд, барои чӣ қоидаҳои бехатарии ҳаракатро риоя кардан лозим аст. Донишҳои физикӣ ҳамчунин ба хонандагон имкон медиҳад, ки

дарк кунанд, ки ҷаҳони атроф ба қонунҳои муайян итоат мекунад, ки ин ба рушди тафаккури интиқодӣ мусоидат мекунад.

Корҳои беруназсинӣ аз фанни физика, аз қабили конференсияҳо, семинарҳо, намоишгоҳҳои илмӣ, олимпиадаҳо, озмунҳо, викторинаҳо, маҳфилҳо, марафонҳо ва ғайраҳо дар хонандагон малакаҳои муҳими иҷтимоиро ба монанди: маҳорати дар як даста кор кардан, ба таври оммавӣ сухан рондан, баҳсу мунозираҳои илмӣ ва ғайраҳоро рушд медиҳанд. Ин чорабиниҳо ба хонандагон барои барқарор кардани робитаҳо, инкишоф додани малакаҳои роҳбарӣ ва қобилияти кор кардан бо одамон қӯмак мекунанд, ки барои мутобиқшавии иҷтимоии онҳо хеле муҳим мебошад.

Корҳои беруназсинӣ аз фанни физика дар муассисаҳои таълимиӣ барои чукур омӯхтани фанҳои таълимиӣ, васеъ намудани ҷаҳонбинии хонандагон ва ташаккули малакаҳои амалии хонандагон роли қалон мебозанд. Вобаста ба мақсад ва шакл чунин рӯйдодҳоро аз рӯйи меъёрҳои гуногун тасниф кардан мумкин аст.

Масалан: иштирок дар конференсияҳои илмӣ ба хонандагон ёрӣ мерасонад, ки дониши худро дар бораи физика на танҳо чуқуртар омӯзанд, балки тарзи баён кардани идеяҳои худро ёд гиранд, инчунин дар як коллектив бо одамони ҳамфир кор кунанд.

Ҳамин тавр, таснифоти корҳои беруназсинӣ аз фанни физика ба самаранокии равишиҳои таълим мусоидат намуда, ба ташаккули донишҳои амалиӣ ва назариявии хонандагон, инчунин тафаккури интиқодӣ, эҷодкорӣ ва малакаҳои кори дастаҷамъона мусоидат карда, шавқу ҳаваси хонандагонро ба назар гирифта, ҷидду ҷаҳди онҳоро ба инкишоф додани ҷиҳатҳои гуногуни шахсият ва қобилияти илмии онҳо равона мекунад.

**Мақсади таҳқиқот** – ба таври назариявию методологӣ асоснок намудани модели ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика ва дар озмоиши педагогӣ санҷидани самаранокии он.

#### **Вазифаҳои таҳқиқот:**

1. Мағҳуми салоҳиятҳои иҷтимоӣ ва аҳамияти онҳо дар раванди таълиму тарбияи хонандагон муайян карда шавад.
2. Бо далелҳои дақиқ фаъолияти беруназсинӣ ҳамчун воситаи ташаккули салоҳияти иҷтимоии хонандагон буданаш собит карда шавад.
3. Нақши физика дар ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон дақиқан муайян карда шавад.
4. Модели иҷтимоӣ - педагогии ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика таҳия карда шавад.

5. Сенария ва тарзҳои омодагӣ ва гузаронидани чорабиниҳои беруназсинфии физика, ки ба ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 равона шудааст таҳия карда шаванд.

6. Самаранокии модели ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика тавассути озмоиши педагогӣ санҷида шаванд.

#### **Навғонии илмии таҳқиқот:**

1. Мағҳуми салоҳиятҳои иҷтимоӣ ва аҳамияти онҳо дар раванди таълиму тарбияи хонандагон муайян карда шудааст.

2. Бо далелҳои дақиқ фаъолияти беруназсинфӣ ҳамчун воситаи ташаккули салоҳияти иҷтимоии хонандагон буданаш собит карда шудааст.

3. Нақши физика дар ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагон дақиқан муайян карда шудааст.

4. Модели иҷтимоӣ - педагогии ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика таҳия карда шудааст.

5. Сенария ва тарзҳои омодагӣ ва гузаронидани чорабиниҳои беруназсинфии физика, ки ба ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 равона шудааст, таҳия карда шудааст.

6. Самаранокии модели иҷтимоӣ-педагогии ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 дар чорабиниҳои беруназсинфии физика тавассути озмоиши педагогӣ санҷида шудааст.

#### **Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот**

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот аз инҳо иборат аст:

- таҳлили адабиёти илмию методӣ;
- масъалагузорӣ ва ҳалли масъалаҳои таҳқиқотӣ;
- омодагӣ ва гузаронидани таҳқиқотҳои озмоиши дар шароити лабораторӣ ва мактабҳо;
- таҳлили натиҷаҳои бадастомада;
- таҳияи мукаррарот ва хулосаҳои асосии диссертатсия.

Натиҷаҳои бадастовардаи муҳаққиқ бо сохтори муттаҳидшудаи диссертатсия, ки дар шакли унсурҳои бо ҳам алокаманд ичро шудаанд, тасдиқ гардида, дар соҳаи таҳқиқоти назариявӣ, амсиласозӣ, коркардҳои оморӣ, математикӣ ва компьютерӣ саҳми назаррас гузошта метавонанд.

Нуқтаҳои асосии илмӣ ва хулосаҳои диссертатсионӣ тавассути усуљҳои амсиласозии компьютерӣ ва дар шакли маҷмӯи барномаҳои таҳияшуда асоснок ва тасдиқ карда шудаанд.

Тибқи мазмуну мундариҷа рисолаи илмӣ ба унвонҷӯ саволҳо пешниҳод гардида, ҷавобҳои мушаҳҳас ва дуруст баргардонида шуд.

Сипас, муқарризони холис Давлатшоев И. – д.и.п., ходими калони илмии шуъбай педагогика, психология ва методикаи талими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон; Каримзода М.Б. – д.и.п., саркотиби Академияи таҳсилоти Тоҷикистон оид ба мазмуну муҳтавои диссертатсия, заҳмати унвонҷӯ баромад ва қайд намуданд, ки саҳми шахсии унвонҷӯ дар он зуҳур меёбад, ки мавсуф масъалаи таҳқиқоти диссертасиониро ҳаматарафа таҳлилу баррасӣ карда, таҳқиқоти назарияйӣ ва озмоиширо дуруст ба роҳ мондааст, маводи таҳқиқотро таҳлили микдорӣ ва сифатӣ карда, маҷмӯи роҳу усулҳоро вобаста ба мавзуъ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мавриди истифода қарор додааст, дар заминаи таҳқиқоти озмоиши муқаррароти кори илмиро аз ҷиҳати амалӣ аз тариқи баргузории корҳои озмоиши тасвибу тасдиқ кардааст.

Ҳамин тариқ, бо назардошти муҳокима ва хulosai муқарризони холис оид ба омӯзиши дараҷаи коркарди масъалаи мазкур бармеояд, ки диссертатсияи Сафаров Муҳаммад Сатторович дар мавзуи «Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоӣ хонандагони синфҳои 7-9 тавассути чорабиниҳои беруназсинфии физика» кори илмии мустақилона баанҷомрасида буда, дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст.

Натиҷаи корҳои озмоиши дар анҷоми ҳар як марҳила таҳлилу ҷамъбаст гардида, мақолаҳои зерин дар нашрияҳои илмии тақризшаванди КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чопнамудаи унвонҷӯ мазмуни рисоларо фаро мегирад.

[1-М] Сафаров М. С. Накши салоҳиятҳои калидӣ дар корбурди технологияи иттилоотӣ // [Матн] - Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон. Бахши технологияи таълим. 2020. №1 (34). - С. 118-122. ISSN 2222-9809.

[2-М] Сафаров М. С. Рушди салоҳиятҳои омӯзиши – маърифатӣ ва иттилоотӣ дар бозии викторина // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши педагогика ва психологія. 2020. №1 (29). - С. 79-85. ISSN 2617-5620.

[3-М] Сафаров М. С. Ташаккули салоҳиятҳои хонандагон дар раванди таълими фанни физика // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2020. №3 (31). - С. 178–182. ISSN 2617-5620.

[4-М] Сафаров М.С., Қодиров Б.К. Истифодаи технологияи беҳдошти саломатӣ ва тафакқури техникии хонандагон дар муҳити иҷтимоӣ // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2024. №1 (45). - С. 245-254. ISSN 2617-5320. (дар ҳаммуаллифӣ).

[5-М] Сафаров М. С. Самаранокии усули инноватсионӣ дар раванди таълими физика // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2021. №1 (33). – С. 191-197. ISSN 2617-5620.

[6-М] Сафаров М. С. Роҳҳои ташаккули салоҳияти касбии омӯзгорони фанни физика // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2022. №2 (38). – С. 157-168. ISSN 2617-5320.

[7-М] Сафаров М. С. Рушди тафаккури техникии хонандагон зимни таълими физика// [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши методика. 2023. №1 (41). – С. 163-169. ISSN 2617-5320.

[8-М] Сафаров М. С., Маҳкамов Д., Сатҳи ибтидоии ташаккули салоҳиятҳои асосӣ дар синни хурдсолӣ // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2023. №3 (43). – С. 302-309. ISSN 2617-5320 (дар ҳаммуаллифӣ).

[9-М] Сафаров М. С. Технологияи педагогии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ // [Матн] - Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Бахши 20-солагии омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф. 2024. №1 (45). – С. 244-252. ISSN 2617-5320.

#### **Дастурҳои методӣ:**

[10-М] Сафаров М. С. Дастури илмӣ-методӣ. Муносибати босалоҳият ба таълим, намунаи дарсҳо аз фанни физика (7-11) барои омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ. – 2018. – С. 100.

[11-М] Сафаров М. С. Дастури илмӣ-методӣ. Муқоламаи устоду шогирд аз фанни физикаи синфи 7. - 2020 нашри “Сифат” 734024, ш.Душанбе, кӯчаи Айнӣ 126. - С. 92.

[12-М] Сафаров М. С. Дастури илмӣ-методӣ. Муқоламаи устоду шогирд аз фанни физикаи синфи 8. - 2021, нашри “Сифат” 734024, ш.Душанбе, кӯчаи Айнӣ 126. – С. 128.

[13-М] Сафаров М. С. Дастури илмӣ-методӣ. Муқоламаи устоду шогирд аз фанни физикаи синфи 9. – 2023, нашри “Сифат” 734024, ш.Душанбе, кӯчаи Айнӣ 126. – С. 168.

#### ***Мақолаҳои дар маҷмуаи маводи конференсия ва наширияҳои дигар ба табъ расида:***

[14-М] Сафаров М.С. Ключевые компетенции в процессе опытно-экспериментальных» работ. «1-я Региональная конференция образовательная политика и инновации региональная конференция KIX еар образовательная

политика и инновации» (7-14-21 октября. Женева) // [Матн] – маводи конференсияи чумхуриявии илмӣ-методӣ. 2021.

[15-М] Сафаров М.С. Самарабахшии таълими физика - пойгоҳи истеҳсолоти муосир». Маводи конференсияи чумхуриявии илмию амалӣ «Таҳқиқоти педагогӣ: мушкилот ва дурнамои он дар замони муосир» // [Матн] – Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. 29 апрел, 2021. – С. 126-129.

[16-М] Сафаров М.С. Корбурди технологияи иттилоотӣ дар муносибати босалоҳият ба таълим», // [Матн] – дар дар маводи конференсияи илмии Донишгоҳи давлатии хуқӯқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон «Муаммоҳои мубрами методикаи таълими фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар МТОК: назария ва амалия». 30 марта соли 2022. – С. 63-69.

[17-М] Сафаров М.С. Роҳҳои беҳсозии тарбияи маънавӣ-аҳлоқии ҷавонон. // [Матн] – дар маҷаллаи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон - маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумхуриявӣ дар мавзуи «Масъалаҳои муҳимми тарбияи хонандагони душвортарбия дар шароити муосир». 2023. –С. 84-86.

[18-М] Сафаров М.С. Илмҳои табиӣ ва риёзӣ - омили муҳимтарини бақои ҳаёти инсонӣ!» // [Матн] – дар маводи конференсияи илмӣ – назариявии байналмилалиро дар мавзӯй: «Аҳамияти омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар рушди технологияи тиббӣ» баҳшида ба эълон гардидани «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи маориф» - Коллекци техникии Донишгоҳи Техникии Тоҷикистон ба номи академик М.Осимӣ. 18 - марта соли 2024. – С. 83-89.

Ҷаласаи шуъбаи фанҳои табиӣ-риёзӣ, технологияи иттилоотӣ ва бознигариву такмили стандарт, барномаҳои таълимию китобҳои дарсии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон бо дарназардошти тавсияву пешниҳоди муқарризон ва иштирокчиён

#### ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Сафаров Муҳаммад Сатторович дар мавзуи «Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути ҷорабиниҳои беруназсинфии физика» кори илмии мустақилона баанҷом расида, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст, ҳисоб карда шавад.

2. Диссертатсияи илмии Сафаров Муҳаммад Сатторович дар мавзуи «Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути ҷорабиниҳои беруназсинфии физика» ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03.- Педагогики иҷтимоӣ ва ҳудшиносӣ) ҷавобгӯ аст.

3. Диссертатсияи илмии Сафаров Муҳаммад Сатторович дар мавзуи «Ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои 7-9 тавассути ҷорабиниҳои беруназсинфи физика» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03.- Педагогики иҷтимоӣ ва ҳудшиносӣ) барои ҳимоя ба шурои диссертационии 6D.KOA-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи ба номи Абдураҳмон Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Қарори мазкур дар ҷаласаи васеи шуъбаи фанҳои табии-риёзӣ, технологияи иттилоотӣ ва бознигариву такмили стандарт, барномаҳои таълимию китобҳои дарсии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон аз 25-уми феврали соли 2025 суратҷаласаи № 02 қабул гардидааст, ки дар он аз узви шурои диссертационии 6D.KOA-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи ба номи Абдураҳмон Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Раҳимзода X. – д.и.п., профессор ва Гулмадов Ф. – д.и.п. иштирок намуданд.

Дар ҷаласа 10 нафар иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: «Тарафдор» - 10 нафар, «Зид» - нест, «Бетараф» - нест.

Раиси ҷаласа, мудири шуъбаи  
фанҳои табии-риёзӣ, технологияи иттилоотӣ  
ва бознигариву такмили стандарт,  
барномаҳои таълимию китобҳои  
дарсии ПРМ АТТ  
д.и.ф.м., профессор

Котиби ҷаласа

Ҷӯразода X.Ш.

Пӯлатова Г.



Ҳакимова X.

Имзоҳои Ҷӯразода X.Ш., Пӯлатова Г. тасдиқ мекунам.  
Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузрӣ  
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф  
ба номи Абдураҳмони Ҷомии  
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

Нишонӣ: 734024, ш. Душанбе, кӯчаи А. Адҳамов 11/2. Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.  
Тел.: 2-25-84-06; 2-25-84-09. Сомона: primatt@maorif.tj